FROLAND KOMMUNE
Oppvekst og utdanning

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/2789-3
Saksbehandler Line Løvjomås Larsen

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	12.11.2026

Fastsetting av lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Froland kommune for tilskuddsåret 2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Kommunestyret vedtar «Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Froland kommune for tilskuddsåret 2027» som vedlagt saken.
   Forskriften innebærer en sats på kr 299 299 per heltidsplass for barn 0–2 år og kr 158 445 per heltidsplass for barn 3–6 år.

2. Forskriften kunngjøres i Norsk Lovtidend og trer i kraft 01.01.2027.

Vedlegg
1. Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Froland kommune for tilskuddsåret 2027
2. Dokumentasjon av beregningsgrunnlaget for satsene for 2027
3. Høringsnotat
4. Høringsbrev
5. Høringssvar fra Private Barnehagers Landsforbund (PBL)
6. Matrise med høringsinnspill og kommunens vurdering

Sammendrag
Kommunestyret skal fastsette en lokal forskrift med satser for grunntilskudd til ordinære private barnehager i 2027. Satsene er beregnet med utgangspunkt i kommunens regnskap for 2025, lokale barnetall og beregningsmodellen fra KS og PBL. Kommunestyrets handlingsrom er begrenset. Satsene skal beregnes etter reglene i finansieringsforskriften, og kommunestyret kan ikke fastsette andre grunntilskuddssatser enn det beregningsgrunnlaget gir. Kommunestyrets vedtak innebærer derfor i hovedsak å fastsette de beregnede satsene i lokal forskrift.
Forskriften innebærer en sats på kr 299 299 per heltidsplass for barn 0–2 år og kr 158 445 per heltidsplass for barn 3–6 år.
Forslaget var på høring fra 27. august til 14. oktober 2026. PBL ga ett høringssvar, som førte til ny gjennomgang og korrigering av beregningsgrunnlaget.
Kommunedirektøren anbefaler at forskriften vedtas slik den foreligger, kunngjøres i Norsk Lovtidend og trer i kraft 1. januar 2027.

Bakgrunn (Fakta)
Fra tilskuddsåret 2027 gjelder nye regler for finansiering av private barnehager. De nye reglene er hjemlet i barnehageloven §§ 19a-19c samt i forskrift om finansiering av private barnehager. Finansieringsforskriften ble fastsatt 23. mars 2026, trådte i kraft 1. august 2026 og gir kommunen ansvar for å fastsette lokale satser for grunntilskudd.

Regelverket skal sikre forutsigbar og etterprøvbar finansiering, likeverdig behandling av kommunale og private barnehager og større lokalt handlingsrom.

Kommunen skal:

- fastsette satsene i lokal forskrift,
- gjennomføre offentlig høring etter forvaltningsloven § 37, og
- kunngjøre forskriften i Norsk Lovtidend.

Lokal forskrift for tilskuddsåret 2027 må vedtas innen 30. november 2026.

Grunntilskuddet skal dekke ordinære driftsutgifter i private barnehager og beregnes ut fra kommunens kostnadsnivå i egne barnehager. Det fastsettes én sats for barn 0–2 år og én sats for barn 3–6 år.
Beregningsgrunnlaget er kommunens ordinære driftsutgifter på KOSTRA-funksjon 201 og 221 to år før tilskuddsåret. Administrasjons- og pensjonsutgifter trekkes ut. Administrasjon kompenseres med et påslag på 4,7 prosent, mens pensjonstilskudd og eiendomstilskudd beregnes separat. Kostnadsgrunnlaget prisjusteres med kommunal deflator. Kommunen har brukt beregningsmalen og veilederen fra KS og PBL.

Ekstra grunntilskudd
Kommunen kan etter forskriften holde kostnader som skyldes særlige driftsutfordringer eller særlige behov i barnegruppen utenfor beregningsgrunnlaget og i stedet beregne egne satser for ekstra grunntilskudd, jf. finansieringsforskriften § 1. Froland kommune har ikke holdt kostnader utenfor beregningsgrunnlaget. Det beregnes derfor ikke egne satser for ekstra grunntilskudd.

Satsene er beregnet med utgangspunkt i regnskapsførte kostnader i kommunale barnehager i 2025, relevante korreksjoner, veide barnetall og prisjustering til 2027-nivå.

Rettslig grunnlag
Plikt til forskrift om satser følger av finansieringsforskriften § 1. Høring er gjennomført etter forvaltningsloven § 37. Forskriften skal oppfylle formkrav og kunngjøringskrav etter forvaltningsloven § 38.
For tilskuddsåret 2027 er fristen for å fastsette lokal forskrift 30. november 2026.

Beregningsgrunnlag og dokumentasjon
Beregningen bygger på kommunens regnskap for 2025 og er prisjustert til 2027-nivå med kommunal deflator på 4,0 prosent for 2026 og 3,8 prosent for 2027. Foreldrebetaling på kr 13 200 per heltidsplass per år og prisjusterte kostpenger er trukket fra. Pensjon med arbeidsgiveravgift, sykelønnsrefusjoner, merverdiavgiftskompensasjon er korrigert ut av grunnlaget, mens relevante felleskostnader er tatt med.

Høring
Forslaget til lokal forskrift og beregningsgrunnlaget ble sendt på offentlig høring fra 27. august til 14. oktober 2026.
Det ble gjennomført høringsmøte 26.august hvor begge de private barnehagene deltok.
Private Barnehagers Landsforbund (PBL) avga ett høringssvar som følger vedlagt i saken.

Høringsinnspill og vurdering
Kommunens vurdering av innspillene knyttet til forskriften fra PBL:

- **Virkeområde:** Forskriften omfatter ikke familiebarnehager eller åpne barnehager, fordi kommunen ikke har slike tilbud. Dette vurderes på nytt dersom tilbudsstrukturen endres.
- **Lønnsutgifter:** Lønn til barnehagefaglig rådgiver/barnehagemyndighet og enhetsleder holdes utenfor. Stillingene gjelder ikke ordinær drift eller styreroppgaver i den enkelte barnehage.
- **Andre tilskudd:** Innspillet tas til følge. En feilpostering er fjernet fra beregningen.
- **Kostpenger:** Innspillet tas til følge. Kostpengene er prisjustert til 2027-kroner.
- **Nasjonale endringer:** Forbeholdet i § 3 beholdes fordi kommunen må bruke nasjonalt fastsatte beregningsfaktorer. Den enkelte barnehages rettigheter ivaretas gjennom begrunnede enkeltvedtak, innsyn og klagerett.

Høringen har dermed ført til to endringer i beregningsgrunnlaget: feilposteringen er fjernet, og kostpengene er prisjustert. De øvrige innspillene gir ikke grunnlag for endringer i forskriften.

Dokumentasjonen som er vedlagt saken viser kostnader, korreksjoner og forutsetninger, slik at beregningen kan etterprøves.

Økonomiske og driftsmessige konsekvenser
Fra 2027 deles finansieringen i grunntilskudd, pensjonstilskudd og eiendomstilskudd. Grunntilskuddssatsene kan derfor ikke sammenlignes direkte med tidligere driftstilskudd uten at alle tilskuddselementene ses samlet.

Sammenligning av sats for grunntilskudd:

Alders gruppe	Driftstilskudd 2026, inkl pensjonsandel	Pensjonsandel trukket fra	Sammenlignbar sats 2026, eksl. pensjonsandel	Sats grunntilskudd 2027	Endring 2026 - 2027	Endring i %
0-2 år	305 178 kr	−27 719 kr	277 459 kr	299 299 kr	+21 840 kr	+7,9 %
3-6 år	157 333 kr	−15 399 kr	141 934 kr	158 445 kr	+16 511 kr	+11,6 %

Nasjonale satser for grunntilskudd 2027:

Alders gruppe	
0-2 år	310 385
3-6 år	164 549

Budsjettmodulen fra KS og PBL kan gi et foreløpig anslag på kommunens samlede tilskudd, basert på registrerte heltidsplasser og gjeldende forutsetninger.
Pensjons- og eiendomstilskudd må inkluderes og vil kunne gi et samlet anslag. Tallene er anslag og vil kunne endres når endelige barnetall og øvrige beregningsforutsetninger foreligger 15.12.2026 ved BASIL innrapporteringen.
For den enkelte private barnehage vil samlet tilskudd blant annet avhenge av barnetall, alderssammensetning, årsverk, lønnsgrunnlag og pensjonsvilkår. Endringer i antallet barn under tre år får særlig betydning fordi satsen for denne aldersgruppen er høyere.
Satsene gir grunnlag for budsjettplanlegging, men de endelige utbetalingene kan endres når barnetall og nasjonale forutsetninger er avklart. Virkningen må vurderes ut fra samlet tilskudd, ikke grunntilskuddet alene. Overgangsordningen og søknadsordning for pensjonstilskudd vil kunne medføre at barnehagen har rett til høyere utbetaling.

Overgangsregel hjemlet i finansieringsforskriften § 26**:** Overgangsordningen innebærer at private barnehager skjermes mot en brå reduksjon i samlet tilskudd ved innføringen av det nye systemet:
Første år: maksimalt 5 % reduksjon per heltidsplass
Andre år: maksimalt 8 %
Tredje år: maksimalt 10 %
Reduksjonen måles mot tilskuddet i 2025, oppjustert med kommunal deflator.

Forvaltningsmessige forhold
Forskriften fastsetter generelle satser. Kommunen skal i tillegg fatte enkeltvedtak om samlet tilskudd til hver barnehage. Vedtakene vil omfatte grunntilskudd, pensjonstilskudd og eiendomstilskudd. Barnehagene kan klage på enkeltvedtaket, men ikke på selve forskriften.

Kommuneplanens føringer
Saken er forankret i kommuneplanens mål om god kvalitet i barnehagen og økonomisk bærekraft.

Driftsmessige konsekvenser
Samlede budsjettvirkninger avhenger av barnetall, alderssammensetning og tilskuddene som kommer i tillegg til grunntilskuddet. Utbetalingene må innarbeides og følges opp i budsjettet for 2027.
Hvis nasjonale forutsetninger for kommunal deflator eller foreldrebetaling endres, må kommunen gjøre beregninger på nytt.

Alternative løsninger
Kommunestyret kan ikke fastsette andre grunntilskuddssatser i den lokale forskriften enn satsene som følger av beregningen etter finansieringsforskriften.
Eventuell annen økonomisk støtte må behandles i en egen budsjettsak.

Konklusjon:
Kommunedirektøren vurderer beregningsgrunnlaget som tilstrekkelig dokumentert og etterprøvbart. Den vesentligste gjenværende usikkerheten er knyttet til endelige barnetall, pensjonstilskudd, eiendomstilskudd og eventuell virkning av overgangsordningen.

Forslaget bygger på beregningsmodellen fra KS og PBL og oppfyller etter kommunedirektørens vurdering kravene i barnehageloven, finansieringsforskriften og forvaltningsloven. Høringen er gjennomført, og beregningsgrunnlaget er korrigert og kvalitetssikret etter innspill fra PBL. Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret vedtar forskriften med satser på kr 299 299 for barn 0–2 år og kr 158 445 for barn 3–6 år. Forskriften kunngjøres i Norsk Lovtidend og trer i kraft 1. januar 2027.